
Dokument s plenarne sjednice

A8-0329/2018

16.10.2018

IZVJEŠĆE

o politici zapošljavanja i socijalnoj politici europodručja
(2018/2034(INI))

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

Izvjestitelj: Krzysztof Hetman

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	15
MIŠLJENJE ODBORA ZA KULTURU I OBRAZOVANJE.....	16
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	23
KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU	24

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o politici zapošljavanja i socijalnoj politici europodručja (2018/2034(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 3. i 5. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir bijelu knjigu Komisije od 16. veljače 2012. naslovljenu „Program za primjerene, sigurne i održive mirovine” (COM(2012)0055),
- uzimajući u obzir članke 9., 145., 148., 149., 152., 153., 174. i 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 13. travnja 2016. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva¹,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, a posebno njezinu Glavu IV. (Solidarnost),
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom,
- uzimajući u obzir UN-ove ciljeve održivog razvoja, posebno ciljeve 1., 3., 4., 5., 8., 10. i 13.,
- uzimajući u obzir izvješće petorice predsjednika od 22. lipnja 2015. naslovljeno „Dovršetak europske ekonomске i monetarne unije”,
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 14. svibnja 2018. o ekonomskoj politici europodručja²,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 7. prosinca 2015. o promicanju socijalnog gospodarstva kao ključnog pokretača gospodarskog i socijalnog razvoja u Europi,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 23. svibnja 2018. naslovljenu „Europski semestar 2018. – preporuke po državama članicama” (COM(2018)0400),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. studenoga 2017. naslovljenu „Godišnji pregled rasta 2018.” (COM(2017)0690),
- uzimajući u obzir nacrt zajedničkog izvješća Komisije i Vijeća o zapošljavanju od 22. studenoga 2017. uz komunikaciju Komisije od 22. studenoga 2017. o Godišnjem pregledu rasta za 2018. (COM(2017)0674),
- uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog odluke Vijeća od 22. studenoga 2017. o smjernicama politika zapošljavanja država članica (COM(2017)0677) i stajalište

¹ SL L 123, 12.5.2016, str. 1.

² SL C 179, 25.5.2018., str. 1. – 5.

Parlamenta od 19. travnja 2018. o istom predmetu¹,

- uzimajući u obzir preporuku Komisije za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja od 22. studenoga 2017. (COM(2017)0770),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 22. studenoga 2017. naslovljeno „Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2018.” (COM(2017)0771),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. studenoga 2017. naslovljenu „Nacrti proračunskih planova za 2018.: ukupna ocjena” (COM(2017)0800),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. travnja 2017. naslovljenu „Uspostava europskog stupa socijalnih prava” (COM(2017)0250),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. travnja 2017. naslovljenu „Inicijativa za potporu ravnoteži između poslovnog i privatnog života zaposlenih roditelja i skrbitnika” (COM(2017)0252),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 26. travnja 2017. naslovljen „Pregled stanja u vezi s Preporukom iz 2013. ,Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti” (SWD(2017)0258),
- uzimajući u obzir radni dokument Komisije „Strateška suradnja za rodnu ravnopravnost 2016. – 2019.” i Europski pakt za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. – 2020. te zaključke Vijeća od 7. ožujka 2011. u pogledu Europskog pakta²,
- uzimajući u obzir ciljeve iz Barcelone o skribi za djecu iz 2002., a naročito da se do 2010. osigura skrib za najmanje 90 % djece između tri godine starosti i obvezne školske dobi te za najmanje 33 % djece mlađe od tri godine,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 4. listopada 2016. naslovljenu „Tri godine provedbe Jamstva za mlade i Inicijative za zapošljavanje mladih” (COM(2016)0646),
- uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog uredbe Vijeća od 14. rujna 2016. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 1311/2013 kojom se uspostavlja višegodišnji finansijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. (COM(2016)0604),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 14. rujna 2016. naslovljenu „Jačanje europskih ulaganja za zapošljavanje i rast: prema drugoj fazi Europskog fonda za strateška ulaganja i novom europskom planu za vanjska ulaganja” (COM(2016)0581),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. lipnja 2016. naslovljenu „Novi program vještina za Europu – Suradnja na jačanju ljudskog kapitala, zapošljivosti i konkurentnosti” (COM(2016)0381),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. lipnja 2016. naslovljenu „Europski program za ekonomiju suradnje” (COM(2016)0356),

---

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0181.

² OJ L 155, 25.5.2011, str. 10.

- uzimajući u obzir paket o kružnom gospodarstvu¹,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 1. lipnja 2016. naslovljenu „Europa ponovno ulaze – Analiza napretka Plana ulaganja za Europu i budući koraci” (COM(2016)0359),
uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 8. ožujka 2016. o pokretanju javne rasprave o europskom stupu socijalnih prava (COM(2016)0127) i njezine priloge,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. rujna 2018. o načinima reintegracije radnika koji se oporavlјaju od ozljede ili bolesti na kvalitetna radna mjesta²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 2018. o europskom semestru za usklađivanje ekonomске politike: aspekti zapošljavanja i socijalne politike u Godišnjem pregledu rasta za 2018.³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. studenoga 2017. o borbi protiv nejednakosti kao sredstvu za poticanje otvaranja radnih mjesta i rasta⁴,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. listopada 2017. o ekonomskim politikama europodručja⁵,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. listopada 2017. o politikama minimalnog dohotka kao sredstvu za suzbijanje siromaštva⁶,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2017. o novom programu vještina za Europu⁷,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2017. o europskom stupu socijalnih prava⁸,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. svibnja 2016. o siromaštvo: rodna perspektiva⁹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2015. o strateškom okviru EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu 2014. – 2020.¹⁰,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o Turskoj za 2018. godinu: Trenutačna i buduća primjerenošć primanja starijih osoba u EU-u,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o starenju stanovništva iz 2018. i njegovu učinku na

---

¹ Direktive (EU) 2018/849, 2018/850, 2018/851 i 2018/852.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0325.

³ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0078.

⁴ SL L 356, 4.10.2018., str. 89.

⁵ SL L 346, 27.9.2018., str. 200.

⁶ SL L 346, 27.9.2018., str. 156.

⁷ SL L 337, 20.9.2018., str. 135.

⁸ SL L 242, 10.7.2018., str. 24.

⁹ SL C 76, 28.2.2018., str. 93.

¹⁰ SL L 366, 27.10.2017., str. 117.

gospodarske i proračunske projekcije za države članice EU-a (2016. – 2070.),

- uzimajući u obzir svoju Zakonodavnu rezoluciju od 2. veljače 2016. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Europske platforme za poboljšanje suradnje u području sprečavanja i odvraćanja od neprijavljenog rada¹,
  - uzimajući u obzir revidiranu Europsku socijalnu povelju i proces iz Torina, koji je pokrenut 2014. u cilju jačanja sustava Ugovora o Europskoj socijalnoj povelji u okviru Vijeća Europe te u njezinu odnosu s pravom Europske unije²,
  - uzimajući u obzir zaključna zapažanja Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom o početnom izvješću Europske unije (rujan 2015.),
  - uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 5/2017 od ožujka 2017. naslovljeno: „Nezaposlenost mladih – donose li politike EU-a promjene? Procjena programa ‚Garancija za mlađe’ i Inicijative za zapošljavanje mladih”,
  - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja te mišljenje Odbora za kulturu i obrazovanje (A8-0329/2018),
- A. budući da je u lipnju 2018. sezonski usklađena stopa nezaposlenosti u europodručju iznosila 8,3 %, što je pad u odnosu na 9,0 % u lipnju 2017. i najniža razina zabilježena u europodručju od prosinca 2008.; budući da je razlika u stopama nezaposlenosti među državama članicama europodručja velika, a najniže stope nezaposlenosti u lipnju 2018. zabilježene su na Malti (3,9 %) i u Njemačkoj (3,4 %), dok su najviše stope nezaposlenosti, koje su još uvijek razlog za zabrinutost, zabilježene u Grčkoj (20,2 % u travnju 2018.) i Španjolskoj (15,2 %), čije su stope zaposlenosti iznosile 57,8 %, odnosno 65,5 %;
- B. budući da je u lipnju 2018. stopa nezaposlenosti mladih u europodručju iznosila 16,9 %, dok je u lipnju 2017. iznosila 18,9 %; budući da je unatoč stalnom padu ta stopa i dalje neprihvatljivo visoka i više od dvostrukog ukupnog prosjeka nezaposlenosti, s približno svakom trećom mlađom osobom koja je nezaposlena u nekim zemljama; budući da primarna odgovornost za rješavanje problema nezaposlenosti ostaje na državama članicama u smislu razvoja i provedbe regulatornih okvira za tržište rada, sustave obrazovanja i osposobljavanja te aktivnih politika u području tržišta rada kako bi se osiguralo, između ostalog, stvaranje dostojanstvenih radnih mjesta i plaća;
- C. budući da je razlika u stopama nezaposlenosti među državama članicama europodručja također značajna, a najniže stope nezaposlenosti u europodručju u lipnju 2018. zabilježene su na Malti (5,5 %) i u Njemačkoj (6,2 %), dok su najviše stope nezaposlenosti, koje su još uvijek razlog za zabrinutost, zabilježene u Grčkoj (42,3 % u travnju 2018.) i Španjolskoj (32,6 %);
- D. budući da se druge države članice suočavaju s strukturnim izazovima na tržištu rada,

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0033.

² <https://www.coe.int/en/web/turin-european-social-charter/turin-process>

kao što su niska stopa sudjelovanja te neusklađenost vještina i kvalifikacija; budući da postoji sve veća potreba za konkretnim mjerama za integraciju ili reintegraciju neaktivne radne snage kako bi se udovoljilo zahtjevima tržišta rada;

- E. budući da je ukupna stopa zaposlenosti u europodručju 2017. iznosila 71,0 %, dok je stopa zaposlenosti žena iznosila 65,4 %; budući da je cilj Europske unije u okviru strategije Europa 2020. ostvariti barem 75 % zaposlenosti za osobe u dobi od 20 do 64 godine, uključujući veću uključenost žena, starijih radnika i bolju integraciju migranata u radnu snagu; budući da je stopa zaposlenosti u europodručju krajem 2016. nadmašila razinu na kojoj je bila prije krize, a u drugom tromjesečju 2018. porasla je za 1,5 % u usporedbi s istim tromjesečjem prethodne godine; međutim, budući da je u nekim državama članicama još uvek niža u odnosu na razine otprije deset godina, imajući na umu da se u istočnim zemljama to može pripisati dugoročnom smanjenju ukupnog stanovništva, a ne negativnim kretanjima na tržištu rada; budući da trend smanjenja broja održanih sati po zaposleniku, među ostalim i zbog neželenog rada u nepunom radnom vremenu, ostaje razlog za zabrinutost, uz blagi pad (0,3 %) 2017. u odnosu na prethodnu godinu i još je otrilike 3,0 % niži nego 2008.¹;
- F. budući da segmentacija tržišta rada posebno utječe na žene, niskokvalificirane osobe, mlade i starije, osobe s invaliditetom i osobe s migrantskim podrijetlom, koji također imaju veće mogućnosti zaposliti se u nepunom radnom vremenu i privremeno, što nastavlja biti slučaj uz sve ostale nestandardne i netipične oblike zapošljavanja i lažno samozapošljavanje; budući da je stopa zaposlenosti osoba u dobi od 55 do 64 godine u EU-u 2017. iznosila 57 %, što je 10 postotnih bodova niža od opće stope zaposlenosti, s razlikom između muškaraca i žena od 13 postotnih bodova, što je 3 postotna boda više u odnosu na ukupni broj radno sposobnog stanovništva; budući da demografske promjene upućuju sve veći broj starijih radnika;
- G. budući da je univerzalni pristup kvalitetnoj zdravstvenoj skrbi osnovna potreba koju države članice moraju osigurati i u koju je potrebno ulagati;
- H. budući da je 2016. godine postotak osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti u europodručju iznosio 23,1 %, što je još uvek više u odnosu na 2009., te da je stopa siromaštva zaposlenih iznosila 9,5 %; budući da je 118 milijuna europskih građana i dalje izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti, odnosno 1 milijun više u odnosu na razine prije krize; budući da je cilj strategije Europa 2020. u pogledu smanjenja rizika od siromaštva i socijalne isključenosti za 20 milijuna osoba u odnosu na referentno mjerilo iz 2008. još daleko od ostvarenja; budući da, dok je stopa materijalne oskudice u padu, monetarne stope siromaštva i stope izloženosti riziku od siromaštva su u porastu;
- I. budući da je stopa dugotrajne nezaposlenosti u europodručju u padu (s 5 % u 2016. na 4,4 % u 2017.), no budući da i dalje čini 48,5 % ukupne nezaposlenosti, što je neprihvatljivo visoko;
- J. budući da je, prema godišnjem pregledu stanja u području zapošljavanja i socijalnog razvoja u Europi za 2018., ograničena brzina rasta produktivnosti po zaposlenoj osobi koja utječe na porast plaća povezana s čimbenicima kao što su veći udio radnih mjesta u

¹ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8030&furtherPubs=yes>

nepunom radnom vremenu i manji broj odrađenih radnih sati;

- K. budući da je stopa zaposlenosti na nepuno radno vrijeme i privremene zaposlenosti stabilna od 2013., iako odgovorna za visoki postotak ukupne zaposlenosti, s radom u nepunom radnom vremenu koji je 2017. iznosio 21,2 % svih ugovora; budući da je udio rada u nepunom radnom vremenu među ženama (31,4 %) znatno veći nego među muškarcima (8,2 %), te je riječ o pojavi koja može imati znatne posljedice na dobit i ostvarivanje prava na socijalnu zaštitu; budući da su 2016. mladi bili daleko najzastupljenija skupina zaposlenih na određeno vrijeme – 43,8 % svih zaposlenika u dobi od 15 do 24 godine;
- L. budući da je adekvatnost mirovina i dalje izazov jer rizik od socijalne isključenosti raste s dobi, dok rodno uvjetovane razlike u mirovinama iznose 37 % te i dalje predstavljaju izazov za mnoge starije žene i povećavaju njihov rizik od izloženosti siromaštvo i od socijalne isključenosti; budući da su mirovinska prava osoba koje rade u nestandardnim oblicima zapošljavanja ili su samozaposlene niža nego kod zaposlenika;
- M. budući da pristup socijalnim uslugama, kao što su usluge skrbi za djecu, zdravstvene usluge i usluge dugoročne skrbi, kao i pristupačnim usluge koje podupiru mobilnost, ima znatan utjecaj na primjereno dohotka, posebno za osobe s niskim primanjima ili one koje se oslanjaju na socijalnu zaštitu;
- 1. napominje da, unatoč tome što su gospodarski uvjeti u europodručju trenutačno povoljni i što ukupna stopa zaposlenosti stabilno raste, gospodarski oporavak i dalje nije jednakomjeran diljem europodručja te i dalje postoji znatan prostor za napredak u pogledu ekonomske konvergencije, borbe protiv nezaposlenosti mladih i dugotrajne nezaposlenosti, rodne neravnoteže, segmentacije tržišta rada i nejednakosti, posebno za ranjive skupine, kao i u pogledu smanjenja broja osoba koje rade ispod razine njihove kvalifikacije, smanjenja siromaštva općenito, a naročito siromaštva zaposlenih, iskorjenjivanja siromaštva djece i poticanja produktivnosti i rasta plaće; primjećuje da bi dohodovna nejednakost bila mnogo veća da nema redistributivnih učinaka socijalnih prijenosa, čime se 2015. smanjio udio osoba kojima prijeti siromaštvo za otprilike jednu trećinu (33,7 %); međutim, žali zbog činjenice da taj učinak nije bio dovoljan i da se uvelike razlikovao među državama članicama, smanjujući nejednakosti prihoda za više od 20 % u Belgiji, Finskoj i Irskoj, ali za manje od 10 % u Estoniji, Grčkoj, Italiji, Latviji i Portugalu;
- 2. naglašava da su ostvarivanje socijalnih prava i pravilno funkcioniranje i učinkoviti sustav socijalne zaštite koji pruža odgovarajuću zaštitu svim radnicima, bez obzira na vrstu radnog odnosa, ugovor ili oblik zaposlenja, uz aktivne i održive politike tržišta rada, važni preduvjeti za smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti, posebno za najranjivije skupine, zatim za uspostavu uključivih nacionalnih tržišta rada te jačanje otpornosti i konkurentnosti gospodarstva europodručja u cjelini;
- 3. pozdravlja povećanu financijsku potporu državama članicama iz Programa potpore strukturnim reformama kako bi im se omogućilo da nastave s provedbom reformi u otvaranju kvalitetnih radnih mjesta, čime se potiče zapošljavanje, u smanjenju nezaposlenosti, s naglaskom na rješavanje problema dugotrajne nezaposlenosti i nezaposlenosti mladih, te u nastojanjima da se povećaju plaće; pozdravlja prijedlog Komisije za povećanje područja primjene Programa potpore strukturnim reformama na

zemlje čija valuta nije euro, s ciljem poticanja gospodarske i socijalne konvergencije diljem EU-a;

4. prima na znanje preporuke Komisije za pojedine zemlje za 2018. kao važan dio postupka europskog semestra i pozdravlja posebnu pozornost koja se u okviru tih preporuka pridaje društvenim izazovima; potiče Komisiju da osigura usklađenost između društvenih i gospodarskih preporuka za pojedine zemlje i da poštuje klauzulu o fleksibilnosti u okviru Pakta o stabilnosti i rastu, kako je navedeno u Zajednički dogovorenom stajalištu Vijeća o fleksibilnosti u okviru Pakta o stabilnosti i rastu; sa zabrinutošću primjećuje da je, u cijelosti ili djelomično, provedeno samo 50 % preporuka za 2017. te potiče države članice da stoga ulože veće napore za provedbu preporuka, posebice u sljedećim područjima:
  - siromaštvo i društvena isključenost, uključujući siromaštvo djece i siromaštvo zaposlenih, posebno među ranjivim skupinama,
  - nezaposlenost mladih i dugotrajna nezaposlenost u skladu s preporukama Vijeća o integraciji dugotrajno nezaposlenih na tržište rada¹,
  - nejednakosti prihoda,
  - rast plaća,
  - suzbijanje ranog napuštanja školovanja i velikog broja pripadnika skupine NEET,
  - obrazovanje, cjeloživotno učenje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje,
  - održivost i primjerenošć mirovinskih sustava,
  - zdravstvena skrb, uključujući dugotrajnu skrb,
  - **sigurno i prilagodljivo zaposlenje**,
  - rodna ravnoteža, posebno sudjelovanje žena na tržištu rada i razlike u plaćama i mirovinama;
5. ističe, stoga, da stvaranje dostoјnih radnih mjesta, pristup socijalnoj zaštiti, bez obzira na radni odnos ili vrstu ugovora, i rast plaća znatno utječu na smanjenje nejednakosti, rizik od siromaštva i socijalne isključenosti te pridonose poboljšanju životnog standarda i podupiru gospodarski oporavak; naglašava da bi reforme država članica, kakve ih podupire Komisija u okviru preporuka za pojedine zemlje, stoga posebice trebalo usmjeriti na politike kojima se povećava produktivnost i potencijal održivog rasta, potiče otvaranje kvalitetnih radnih mjesta i smanjuje nejednakost i siromaštvo, posebno siromaštvo djece; potiče stvaranje otvorenih oblika zaposlenja, istodobno osiguravajući prilagodljivost, promičući uključivo tržište rada i osiguravajući pravednu ravnotežu između poslovnog i privatnog života;
6. pozdravlja komunikaciju Komisije od 13. ožujka 2018. o praćenju provedbe europskog stupa socijalnih prava (COM(2018)0130), u kojoj je stup usklađen s ciklusom europskog semestra tako što se u analizi poduzetih mjera i napretka ostvarenog na nacionalnoj razini odražavaju prioriteti europskog stupa socijalnih prava; naglašava da se socijalnim ciljevima i obvezama EU-a treba dati jednaki prioritet kao i njegovim gospodarskim ciljevima; poziva Komisiju i države članice na jačanje socijalnih prava provedbom europskog stupa socijalnih prava tako da se uspostavi stvarna socijalna dimenzija za EU (putem zakonodavstva, mehanizama za donošenje politika i financijskih instrumenata na odgovarajućoj razini);

---

¹ SL L 67, 20.2.2016, str. 1.

7. napominje da se tržišta rada zemalja europodručja znatno razlikuju, što predstavlja izazov za njihovo pravilno funkcioniranje; stoga poziva, ne dovodeći u pitanje načelo supsidijarnosti, na izradu dobro osmišljenih politika tržišta rada i na reforme kojima se stvaraju kvalitetna radna mjesta, promiču jednake mogućnosti, jednakost postupanja prema radnicima te socijalna i solidarna ekonomija, olakšava jednak pristup tržištu rada i osigurava socijalna zaštita, olakšava mobilnost radne snage, reintegriraju nezaposleni i uklanjuju nejednakosti i neravnoteže među spolovima; poziva države članice da razviju socijalne i gospodarske politike u skladu s načelima iz preporuke Komisije od 3. listopada 2008. o aktivnom uključivanju osoba isključenih s tržišta rada¹, posebno osiguravajući odgovarajuću potporu dohotku, dostupnost tržišta rada i pristup kvalitetnim uslugama, a sve je to ključno za ostvarivanje održivih rezultata;
8. ističe potrebu za povećanjem stope zaposlenosti promicanjem dostojanstvenih radnih mesta, posebice među dugotrajno nezaposlenima, niskokvalificiranim osobama, mladima i starijim radnicima, ženama, migrantima i osobama s invaliditetom, manjinama i marginaliziranim zajednicama poput Roma radi ostvarivanja cilja strategije Europa 2020., odnosno stope zaposlenosti od najmanje 75 % i ublažavanja rizika od siromaštva, posebno siromaštva djece i zaposlenih te socijalne isključenosti s kojom se te osobe suočavaju; ističe da je potrebno smanjiti broj osoba koje žive u siromaštву kako bi se ostvario cilj strategije Europa 2020. u pogledu smanjenja siromaštva za 20 milijuna ljudi; ističe da je potrebno smanjiti siromaštvo djece provedbom Jamstva za djecu na razini EU-a;
9. poziva države članice na razvoj mjera i strategija u skladu s europskim stupom socijalnih prava kako bi se odgovorilo na socijalne potrebe onih osoba kojima je tržište rada nedostupno, posebno onih koje su suočene s ekstremnom oskudicom kao što su beskućnici, djeca i mlati te osobe s kroničnim fizičkim i mentalnim zdravstvenim poteškoćama;
10. poziva na razvoj nacionalnih strategija i koordinaciju na razini EU-a u cilju borbe protiv starenja na tržištima rada kao odgovor na sve veći broj starijih radnika u radnoj snazi EU-a, među ostalim podizanjem svijesti o Direktivi Vijeća 2000/78/EZ o uspostavi općeg okvira za jednakost postupanja pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja², usklađivanjem propisa o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu s ciljevima održivog razvoja i s obzirom na nove profesionalne rizike i one koji će se tek pojaviti, te osiguravanjem pristupa cjeloživotnom učenju i poboljšanjem politika kojima se podupire usklađivanje poslovnog i obiteljskog života;
11. poziva države članice europodručja da u najvećoj mogućoj mjeri iskoriste povoljne ekonomske izglede i provedu reforme tržišta rada kojima se potiče stvaranje radnih mesta s predvidljivim, sigurnim i otvorenim oblicima zapošljavanja, sklapanje pravno sigurnih ugovora o radu u kojima se navode uvjeti zaposlenja, sprečavajući i suzbijajući pritom lažno samozapošljavanje i osiguravajući odgovarajuću socijalnu zaštitu, bez obzira na radni odnos ili vrstu ugovora; poziva države članice da donesu i provedu predloženu preporuku Vijeća o pristupu socijalnoj zaštiti i da potaknu osobe u nestandardnim oblicima zaposlenja na upis u programe socijalne zaštite; naglašava

¹ SL L 307, 18.11.2018., str. 11.

² SL L 303, 2.12.2000., str. 16.

važnost tekućih pregovora o direktivi o predvidivim i transparentnim radnim uvjetima;

12. poziva države članice da ulažu u usluge skrbi tijekom cijelog životnog vijeka, da nastave s ostvarivanjem ciljeva iz Barcelone o skrbi za djecu iz 2002. i da razviju ciljeve skrbi za starije osobe i uzdržavane osobe; smatra da pružanje usluga skrbi u obitelji ne bi smjelo negativno utjecati na socijalne ili mirovinske naknade; u tom kontekstu poziva države članice da osiguraju dovoljnu akumulaciju mirovinskih prava;
13. poziva države članice europodručja da smanje rodne razlike u mirovinama te da osiguraju međugeneracijsku pravednost kroz pristojne i dostatne mirovine, kako bi se iskorijenilo siromaštvo i socijalna isključenost u starijoj dobi te kako bi se osigurala dugoročna održivost i primjerenošć mirovinskih sustava, povećale stope zaposlenosti na pristojnim radnim mjestima kojima se osiguravaju veći doprinosi za mirovinsko osiguranje, a ne preopterećuje mlađu generaciju; sa zabrinutošću napominje da su većini država članica europodručja rodna razlika u mirovinama te stopa prijevremenog umirovljenja i dalje visoke; ističe da se održivost mirovinskih sustava može povećati smanjenjem nezaposlenosti, učinkovitim suzbijanjem neprijavljenog rada i uključivanjem migranata i izbjeglica na tržište rada, među ostalim inicijativama; pozdravlja preporuku Komisije iz Izvješća o primjerenošći mirovina za 2018. o potrebi za holističkim razmatranjem primjerenošći starosnih dohodaka i finansijske održivosti mirovinskih sustava; poziva na detaljniju analizu situacije pripadnika „četvrte dobi”, čija su se mirovinska prava možda smanjila tijekom vremena kao rezultat inflacije;
14. smatra da reforme sustava socijalne zaštite u državama članicama moraju biti osmišljene tako da osobama koje mogu raditi olakšaju sudjelovanje na tržištu rada isplativim poslovima; u tom pogledu ističe da bi potpora dohotku trebala biti usmjerena na one kojima je to najpotrebnije;
15. napominje da je stopa slobodnih radnih mjesta u europodručju u prvom tromjesečju 2018. iznosila 2,1 %, što je porast u odnosu na 1,9 % 2017.; ističe da je moguće steći odgovarajuće vještine i da se problem neusklađenosti između ponude i potražnje vještina može riješiti poboljšanjem kvalitete, dostupnosti i pristupačnosti obrazovanja i osposobljavanja te pristupa njima, uključujući usmjereno i kvalitetno osposobljavanje, poboljšavajući uzajamno priznavanje kvalifikacija, jačanjem mjera za usavršavanje i prekvalifikaciju te omogućavanjem neformalnog obrazovanja odraslih, što zahtijeva odgovarajuću potporu, uključujući financiranje na razini EU-a, ne dovodeći u pitanje članak 149. UFEU-a, te financiranje na nacionalnoj i regionalnoj razini; u tom pogledu poziva na ciljane mjere za potporu ranjivim skupinama, uključujući Rome, osobe s invaliditetom, osobe koje su rano napustile školovanje, dugotrajno nezaposlene osobe i migrante i izbjeglice; potvrđuje da je potrebno povećati relevantnost strukovnog osposobljavanja za tržište rada i poduzeti mjere za povećanje njegove privlačnosti u odnosu na akademski smjer; podržava stalnu provedbu i nadzor inicijative o oblicima usavršavanja kako bi se onima kojima je to potrebno pomoglo da steknu temeljne vještine za 21. stoljeće; poziva države članice da kao prioritet postave sveobuhvatno osposobljavanje u području digitalnih i poduzetničkih vještina i da u kontekstu usavršavanja i prekvalifikacije vode računa o prelasku na digitalno gospodarstvo;
16. izražava zabrinutost zbog toga što je u 19 država članica prosječna stopa općih državnih rashoda za obrazovanje kao postotak bruto domaćeg proizvoda padala svake godine od

2009. do 2016.¹, ističe da su dobro financirani sustavi javnog obrazovanja ključni za jednakost i socijalnu uključivost;

17. s velikom zabrinutošću podsjeća na trajno veliki broj europskih građana s lošom razinom pismenosti ili poteškoćama u pismenosti, uključujući funkcionalnu i medijsku nepismenost, što izaziva veliku zabrinutost u pogledu odgovarajućeg sudjelovanja u javnom životu i na tržištu rada;
18. potiče promicanje politika sustava dvojnog obrazovanja i drugih sličnih politika; naglašava da učinkovita veza između obrazovanja, istraživanja, inovacija i tržišta rada može dati odlučujući doprinos otvaranju novih radnih mesta;
19. ističe da je sigurno i odgovarajuće okruženje za učenje od ključne važnosti za dobrobit učenika i nastavnog osoblja;
20. poziva Komisiju i države članice da razviju posebne mjere u okviru politika zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike kako bi se osiguralo učinkovito uključivanje osoba s invaliditetom i osoba u nepovoljnem položaju;
21. ističe potrebu planiranja i promicanja organiziranih i ažuriranih programa strukovnog usmjeravanja u školama, posebno u ruralnim područjima i u pograničnim, planinskim i otočnim regijama;
22. potiče mobilnost studenata, radnika, sportaša i umjetnika u EU-u i europodručju; međutim, zabrinut je što značajne razlike u standardima života i rada u europodručju potiču neželjenu migraciju te dodatno pogoršavaju učinke takozvanog odljeva mozgova; ističe da je stvaranje dostojanstvenih radnih mesta ključni preduvjet za rješavanje problema odljeva mozgova, kao i promicanje učinkovitih strategija obrazovanja, ospozobljavanja i profesionalnog usmjeravanja; poziva da se u okviru budućih politika obrazovanja i zapošljavanja učinkovito riješi ta pojava, među ostalim potpunim razvojem europskog obrazovnog prostora; naglašava potrebu za razvojem europske studentske iskaznice radi promicanja mobilnosti u učenju i olakšavanja uzajamnog priznavanja svjedodžbi, diploma i stručnih kvalifikacija, smanjenja administrativnih opterećenja i troškova za studente i ustanove za obrazovanje i ospozobljavanje;
23. naglašava se da bi, u skladu s referentnim vrijednostima za obrazovanje i ospozobljavanje 2020. (ET 2020), do 2020. godine manje od 15 % petnaestogodišnjaka trebalo biti nedovoljno kvalificirano u čitanju, matematici i prirodnim znanostima; pozdravlja uključivanje pokazatelja „nezadovoljavajućih rezultata u obrazovanju” za petnaestogodišnjake (rezultati za niske rezultate u matematici iz istraživanja programa za međunarodnu procjenu učenika (PISA)) u novi pregled socijalnih pokazatelja;
24. podsjeća da bi, prema referentnim vrijednostima ET 2020, najmanje 95 % djece (od četiri godine do obvezne dobi školovanja) trebalo sudjelovati u predškolskom obrazovanju; naglašava da područje „predškolskog odgoja i obrazovanja” u pregledu socijalnih pokazatelja uključuje samo jedan pokazatelj, za djecu mlađu od tri godine u službenoj skrbi; ističe da nedostaju informacije o starijoj djeci ispod obvezne dobi za

---

¹ podaci Eurostata.

školovanje, kao i informacije o opsegu pružanja skrbi o djeci u broju odrađenih sati;

25. uzima u obzir pozitivnu ulogu otvorenog obrazovanja i otvorenih sveučilišta u procesu stjecanja znanja i vještina, osobito programe osposobljavanja za zaposlenike na internetu, s obzirom na to da je riječ o dinamičnom obliku učenja koji odgovara trenutačnim potrebama i interesima sudionika;
26. ponavlja svoj poziv da se omotnica Erasmus + u sljedećem VFO-u najmanje utrostruči kako bi se doprlo do većeg broja mlađih, organizacija mlađih i srednjoškolskih učenika i naučnika u cijeloj Europi; poziva na to da se posebna pozornost posveti osobama u nepovoljnem socioekonomskom položaju kako bi im se omogućilo da sudjeluju u programu te osobama s invaliditetom, u skladu s obvezama EU-a i država članica u okviru Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom;
27. podsjeća na strateški potencijal kulturnog i kreativnog sektora kao generatora poslova i bogatstva u EU-u; naglašava da kulturne i kreativne djelatnosti čine 11,2 % svih privatnih poduzeća i 7,5 % svih zaposlenih osoba u ukupnom gospodarstvu EU-a te da stvaraju 5,3 % ukupne europske bruto dodane vrijednosti (BDV), naglašava ulogu kulturnih i kreativnih djelatnosti u očuvanju i promicanju europske kulturne i jezične raznolikosti te njihova doprinosa gospodarskom rastu, inovacijama i zapošljavanju, osobito zapošljavanju mlađih;
28. ističe da je za osiguravanje konkurentnog položaja Unije, dostupnosti kvalificirane radne snage i zapošljivosti radne snage nužno odgovarajuće ulaganje i planiranje u području obrazovanja, posebno u području digitalnih vještina i programiranja;
29. poziva Komisiju da osigura poticaje i tehničku pomoć mlađima za osnivanje poduzeća i da predloži mjere za promicanje poduzetništva, među ostalim i u okviru školskih kurikulum u državama članicama;
30. naglašava da je potrebno nastaviti s reformama kojima se tržište rada i radnu snagu priprema za digitalnu transformaciju, i u to uključiti osobe svih dobnih skupina i pozadina, pomoću fleksibilnog pristupa usmjerенog na polaznike, posebno organizacijom odgovarajućeg cjeloživotnog učenja i osposobljavanja u području digitalnih vještina, što je ključno za gospodarstvo temeljeno na znanju; naglašava važnost cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja kako bi se zajamčilo sudjelovanje u odgovarajućem, fleksibilnom i visokokvalitetnom osposobljavanju i karijeri; u tom kontekstu podsjeća na ograničenja predviđanja potreba za vještinama s obzirom na brze promjene naravi tržišta rada i u tom pogledu naglašava važnost transverzalnih vještina poput komunikacije, rješavanja problema, kreativnosti i sposobnosti učenja, čime se potiče otpornost ljudi i poboljšava njihova sposobnost prilagodbe na promjene i stjecanja novih vještina tijekom života; ističe da je potrebno osigurati da nacionalni sustavi socijalne zaštite pružaju odgovarajuću zaštitu svim zaposlenicima, uključujući nove oblike rada i nove vrste ugovora kao i primjerenu zaštitu onima koji ne mogu raditi ili koji ne mogu pronaći posao; poziva države članice da razviju politike tržišta rada kojima se podupire međusektorska mobilnost i prekvalifikacija radnika, što će postati sve važnije s obzirom na to da se naša tržišta rada prilagođavaju digitalnoj transformaciji naših gospodarstava; u tom pogledu naglašava da je potrebno osigurati sudjelovanje sindikata i udruga poslodavaca kako bi se osigurala pravedna preobrazba;

31. poziva države članice europodručja da provedu potrebne reforme i povećaju socijalna ulaganja kako bi osigurale pristup, dostupnost, pristupačnost, kvalitetu i troškovnu učinkovitost svojih sustava zdravstvene zaštite; poziva na obnovu europskog cilja da se znatno poveća broj zdravih godina te da u tom smislu prevencija postane prioritet zdravstvenih politika EU-a, uz kurativne mjere; poziva na aktivnu provedbu promotivnih kampanja u području zdravstva;
32. poziva na europsku strategiju za kvalitetu i pristupačnost sustava dugotrajne skrbi provedbom pristupa koji se temelji na zajednici i ostvarenju prava na dugotrajnu skrb i potporu; poziva na znatna ulaganja u usluge dugotrajne skrbi kako bi se pripremilo za veće potrebe predviđene u svjetlu demografskih promjena; uviđa da sektor dugotrajne skrbi ne osigurava odgovarajuće radne uvjete i poziva na ponovnu procjenu pružanja skrbi i uvjeta rada u tom sektoru kako bi se osigurala kvaliteta dugotrajne skrbi;
33. upućuje na potrebu za dobro osmišljenim politikama za postizanje bolje ravnoteže između poslovnog i privatnog života, među ostalim osiguravanjem pristupačne skrbi o djeci, rane skrbi za djecu i dugotrajne skrbi, uravnotežavanjem rodnog aspekta njegovatelja između muškaraca i žena te promicanjem prilagodljivih radnih uvjeta i korištenja povoljnog i plaćenog rodiljnog, očinskog i roditeljskog dopusta te dopusta za skrbnike; smatra da je u tom pogledu donošenje uravnotežene direktive o ravnoteži između poslovnog i privatnog života za roditelje i skrbnike potreban korak prema uspostavi poboljšane ravnoteže između poslovnog i privatnog života; osim toga, poziva na donošenje europske inicijative o socijalnoj zaštiti i uslugama za neformalne njegovatelje;
34. ističe važnost poboljšanja strukturiranog dijaloga i sudjelovanja organizacija poslodavaca, sindikata i organizacija civilnog društva u doprinosu razvoju i provedbi socijalnih politika i reformi te politika i reformi u području zapošljavanja te njihove aktivne uključenosti u postupak europskog semestra;
35. smatra da, kako bi se održala i povećala globalna konkurentnost, regulatorni okviri za tržište rada država članica moraju biti jasni, jednostavni i fleksibilni te podržavati visoke standarde rada;
36. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

OBRAZLOŽENJE

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja ove je godine prvi puta pripremio zasebno izvješće o zapošljavanju i socijalnim politikama u europodručju, a ne uobičajeno mišljenje za Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku. Izvjestitelj pozdravlja taj razvoj jer snažno vjeruje da su aspekti zapošljavanja i socijalni aspekti ključan i stalni dio ukupne ekonomske politike i socijalne kohezije te im stoga treba pridati odgovarajuću pozornost. Otvaranjem radnih mjesata pridonosi se ekonomskom razvoju tako što se pruža potpora potražnji, smanjuju nejednakosti i poboljšava životni standard.

Europsko gospodarstvo raste, a pozitivni izgledi vidljivi su u javnim financijama, ulaganju i zapošljavanju. BDP EU-a već je viši nego prije krize, a stopa nezaposlenosti u europodručju u siječnju 2018. iznosila je 8,6 %, što je najniža razina zabilježena u europodručju od kraja 2008. godine. Zahvaljujući reformama koje su već provedene u državama članicama i doprinosima Plana ulaganja za Europu broj ulaganja počeo je rasti. Važno je taj napredak iskoristiti u najvećoj mogućoj mjeri i, kao što je predsjednik Juncker naglasio u govoru o stanju Unije, popraviti europski krov dok je još lijepo vrijeme. Iako su ukupni ekonomski uvjeti u Europi povoljni, i dalje postoji prostor za napredak, osobito u područjima nezaposlenosti mladih osoba, segmentacije tržišta rada i prisutnih nejednakosti, siromaštva zaposlenih, produktivnosti i rasta plaća, mirovina, socijalne zaštite i sustava zdravstvene skrbi. U komunikacijama Komisije o preporukama za pojedine zemlje pruža se dobra analiza potreba za reformama te su one važan dio ciklusa europskog semestra. Izvjestitelj pozdravlja činjenicu da je europski stup socijalnih prava od ove godine sastavni dio semestra. Međutim, izvjestitelja istodobno zabrinjava to što države članice ne provode u dostatnoj mjeri preporuke za pojedine zemlje s obzirom na to da je, prema podatcima Komisije, od početka europskog semestra u cijelosti provedeno samo 9 % preporuka, a čak 30 % preporuka provedeno je u ograničenoj mjeri ili uopće nije provedeno. Još više zabrinjava to što ta situacija ima negativnu tendenciju s obzirom na to da je 2017. u cijelosti provedeno samo 1 % preporuka, a čak 50 % preporuka provedeno je u ograničenoj mjeri ili uopće nije provedeno. Ta je situacija znatna prepreka napretku reformi EU-a te ju je potrebno hitno riješiti.

Izvjestitelj želi istaknuti činjenicu da puko smanjenje stopa nezaposlenosti nije dostatno. Europa bi trebala uspostaviti doista uključiva tržišta rada na kojima se svima pruža mogućnost kvalitetnog radnog mjeseta, uključujući skupine u nepovoljnem položaju kao što su žene, mlađi i osobe s invaliditetom te osobe migrantskog podrijetla. Države članice reformama bi trebale promicati pouzdane ugovore o radu, rješavati problem lažnog samozapošljavanja i promicati odgovarajuću socijalnu zaštitu za sve vrste ugovora. Promicanjem mobilnosti radne snage, provedbom mjera reintegracije, odgovarajućim sposobljavanjem nezaposlenih te promicanjem jednakih mogućnosti ujedno bi trebale omogućiti jednostavan ulazak i povratak na tržište rada. Trebalo bi riješiti i izazove koji se nameću brzim promjenama u načinu rada i digitalnom transformacijom. Zaposlenici bi trebali imati odgovarajuće vještine te bi se stoga trebale stvoriti mogućnosti za cjeloživotno učenje te dokvalifikaciju i prekvalifikaciju. Izvjestitelj ujedno smatra da postoji potreba za boljim politikama ravnoteže između poslovnog i privatnog života kojima bi se omogućili fleksibilni radni uvjeti, korištenje povoljnih obiteljskih dopusta i pojačano ulaganje u cjenovno pristupačnu, kvalitetnu skrb o djeci.

12.7.2018

MIŠLJENJE ODBORA ZA KULTURU I OBRAZOVANJE

upućeno Odboru za zapošljavanje i socijalna pitanja

o politici zapošljavanja i socijalnoj politici europodručja
(2018/2034(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Nikolaos Chountis

PRIJEDLOZI

Odbor za kulturu i obrazovanje poziva Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. sa zabrinutošću primjećuje trajne socioekonomiske nejednakosti u europodručju; vjeruje da uključivo i kvalitetno obrazovanje i prilike za cjeloživotno učenje ponuđene svima predstavljaju preduvjet za socioekonomsku konvergenciju; u tom pogledu ukazuje na trajne nejednakosti među državama članicama i socijalnim grupama u pogledu glavnih obrazovnih pokazatelja EU-a;
2. duboko je zabrinut što je u 28 država članica prosječna stopa općih državnih rashoda za obrazovanje kao postotak bruto domaćeg proizvoda padala svake godine od 2009. do 2016.¹, žali što je sektor obrazovanja i osposobljavanja ozbiljno pogoden politikama štednje te ističe da su dobro financirani sustavi javnog obrazovanja ključni za jednakost i socijalnu uključivost; stoga poziva na pomak u prioritetima makroekonomskih politika europodručja u smjeru veće javne potrošnje na obrazovanje i osposobljavanje kao ulaganja sa snažnim učinkom umnožavanja; poziva Komisiju da u pregled socijalnih pokazatelja uvede pokazatelj potrošnje (osobito javne potrošnje) na obrazovanje kao dio u BDP-u (ili po studentu), s ciljem praćenja uspješnosti država članica;
3. ističe da je nepovoljan socijalni položaj često pokazatelj loših obrazovnih ishoda i obrnuto; nadalje, naglašava da u gospodarstvu utemeljenom na znanju koje se stalno mijenja, zapošljivost, čak i među učenicima s inače usporedivim čvrstim vještinama, često ovisi o nezanemarivom opsegu „mekših” vještina (komunikacija, kritičko razmišljanje, suradnja, kreativne inovacije, povjerenje i „učenje kako učiti”) povrh čitanja ili matematičke i znanstvene pismenosti; ustraže u tome da prikladno financiran sustav koji nudi kvalitetno obrazovanje i cjeloživotno učenje te iskreno promiče pravo na učenje uz prateće politike potpore, uključujući djelotvoran sustav stipendija, može pomoći u izlasku iz tog začaranog kruga i promicati socijalnu uključivost i jednake

---

¹ podaci Eurostata.

mogućnosti;

4. ističe se da je unatoč poboljšanju gospodarstva u europodručju i stvaranju novih radnih mesta nezaposlenost mladih u nekim državama članicama i dalje neprihvatljivo visoka te da se stope nezaposlenosti mladih od 2013. znatno razlikuju među državama članicama;
5. s velikom zabrinutošću podsjeća na trajno veliki broj europskih građana s lošom razinom pismenosti ili poteškoćama u pismenosti, uključujući funkcionalnu i medijsku nepismenost, što izaziva veliku zabrinutost u pogledu odgovarajućeg sudjelovanja u javnom životu i na tržištu rada;
6. potiče promicanje politika kao što je uvođenje sustava dvojnog obrazovanja; naglašava da učinkovita veza između obrazovanja, istraživanja, inovacija i tržišta rada može dati odlučujući doprinos otvaranju novih radnih mesta;
7. ističe da je sigurno i odgovarajuće okruženje za učenje od ključne važnosti za dobrobit učenika i nastavnog osoblja; u tom pogledu poziva države članice da snažno ulažu u održavanje javnih ustanova, posebno škola, i u uklanjanje arhitektonskih prepreka;
8. poziva Komisiju i države članice da razviju posebne mjere u okviru politika zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike kako bi se osiguralo učinkovito uključivanje osoba s invaliditetom i osoba u nepovoljnem položaju;
9. ističe potrebu planiranja i promicanja organiziranih i ažuriranih programa strukovnog usmjeravanja u školama, posebno u ruralnim područjima i u pograničnim, planinskim i otočnim regijama;
10. potiče mobilnost studenata, radnika, sportaša i umjetnika u EU-u i europodručju; međutim, zabrinut je što značajne razlike u standardima života i rada u europodručju potiču neželjenu migraciju te dodatno pogoršavaju učinke takozvanog odljeva mozgova; ističe da je stvaranje dostojanstvenih radnih mesta ključni preduvjet za rješavanje problema odljeva mozgova, kao i promicanje učinkovitih strategija obrazovanja, osposobljavanja i profesionalnog usmjeravanja; poziva da se u okviru budućih politika obrazovanja i zapošljavanja učinkovito riješi ta pojava, među ostalim potpunim razvojem europskog obrazovnog prostora; naglašava potrebu za razvojem europske studentske iskaznice radi promicanja mobilnosti u učenju i olakšavanja uzajamnog priznavanja svjedodžbi, diploma i stručnih kvalifikacija, smanjenja administrativnih opterećenja i troškova za studente i ustanove za obrazovanje i osposobljavanje;
11. naglašava se da bi, u skladu s referentnim vrijednostima za obrazovanje i osposobljavanje 2020. (ET 2020), do 2020. godine manje od 15 % petnaestogodišnjaka trebalo biti nedovoljno kvalificirano u čitanju, matematici i prirodnim znanostima; pozdravlja uključivanje pokazatelja „nezadovoljavajućih rezultata u obrazovanju“ za petnaestogodišnjake (rezultati za niske rezultate u matematici iz istraživanja programa za međunarodnu procjenu učenika (PISA)) u novi pregled socijalnih pokazatelja; međutim, poziva Komisiju da uključi i kategoriju nezadovoljavajućih rezultata u čitanju i/ili znanstvenoj pismenosti;
12. podsjeća da bi, prema referentnim vrijednostima ET 2020, najmanje 95 % djece (od

četiri godine do obvezne dobi školovanja) trebalo sudjelovati u predškolskom obrazovanju; naglašava da područje „predškolskog odgoja i obrazovanja” u pregledu socijalnih pokazatelja uključuje samo jedan pokazatelj, za djecu mlađu od tri godine u službenoj skrbi; ističe da nedostaju informacije o starijoj djeti ispod obvezne dobi za školovanje, kao i informacije o opsegu pružanja skrbi o djeti u broju odraženih sati;

13. uzima u obzir pozitivnu ulogu otvorenog obrazovanja i otvorenih sveučilišta u procesu stjecanja znanja i vještina, osobito programe osposobljavanja za zaposlenike na internetu, s obzirom na to da je riječ o dinamičnom obliku učenja koji odgovara trenutačnim potrebama i interesima sudionika;
14. smatra da je siromaštvo djece vrlo ozbiljan problem u pogledu kojeg bi Europa trebala poduzeti radikalne mjere; poziva na brzo uvođenje programa Garancije za djecu u svim državama članicama kako bi svako dijete koje danas živi u riziku od siromaštva imalo pristup besplatnoj zdravstvenoj skrbi, obrazovanju, dječjoj skrbi, pristojnom stanovanju i pravilnoj prehrani; naglašava važnost prenatalne skrbi i razvoja u ranoj dječjoj dobi; zalaže se za uključive obrazovne sustave na svim razinama, uključujući izvanškolsku skrb za djecu; naglašava se da će za provedbu Garancije za djecu biti potrebno odgovarajuće financiranje na nacionalnoj i europskoj razini; stoga poziva na povećanje tog financiranja, moguće u okviru Europskog socijalnog fonda i novog instrumenta konvergencije za europodručje; zahtijeva da se nacionalna javna ulaganja u program Garancija za djecu promatraju u okviru „srebrnog pravila o socijalnim ulaganjima” unutar Pakta o stabilnosti i rastu;
15. ističe da je cilj programa Garancija za mlade zajamčiti da se svima mlađima od 25 godina omogući kvalitetna mogućnost zaposlenja, nastavak školovanja, naukovanje ili stažiranje u roku od četiri mjeseca od gubitka zaposlenja ili završetka formalnog obrazovanja; stoga poziva na potpunu provedbu Garancije za mlade, s naglaskom na kvalitetnim ponudama i učinkovitom širenju na sve pripadnike skupine NEET¹; naglašava da to zahtijeva odgovarajuće financiranje u sljedećem višegodišnjem finansijskom okviru (VFO nakon 2020.), uključujući povećanje Europskog socijalnog fonda i proširenje Inicijative za zapošljavanje mlađih na najmanje 21 milijardi EUR; zahtijeva da se nacionalna javna ulaganja u program Garancija za mlade i integracija dugotrajno nezaposlenih osoba promatraju u okviru „srebrnog pravila o socijalnim ulaganjima” unutar Pakta o stabilnosti i rastu;
16. podržava Garanciju za vještine kao novo pravo za svakoga namijenjeno stjecanju osnovnih vještina za 21. stoljeće, uključujući digitalnu pismenost; smatra da bi Garancija za vještine trebala obuhvaćati individualiziranu procjenu potreba za učenjem, kvalitetnu obrazovnu ponudu i sustavno vrednovanje stečenih vještina i kompetencija, omogućujući njihovo lako priznavanje na tržištu rada; naglašava da je Garancija za vještine važno društveno ulaganje koje zahtijeva odgovarajuće financiranje na nacionalnoj i europskoj razini; stoga poziva na povećanje tog financiranja, moguće u okviru većeg Europskog socijalnog fonda i novog instrumenta konvergencije za europodručje;
17. ponavlja poziv Europskog parlamenta da se omotnica Erasmus + u sljedećem VFO-u najmanje utrostruči kako bi se doprlo do većeg broja mlađih, organizacija mlađih i

¹ NEET: Mladi koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju.

srednjoškolskih učenika i naučnika u cijeloj Europi; poziva na to da se posebna pozornost posveti osobama u nepovoljnem socioekonomskom položaju kako bi im se omogućilo da sudjeluju u programu te osobama s invaliditetom, u skladu s obvezama EU-a i država članica u okviru Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom;

18. poziva na primjenu „srebrnog pravila” o socijalnim ulaganjima prilikom provedbe Pakta o stabilnosti i rastu, odnosno da se razmotre određena javna socijalna ulaganja koja jasno pozitivno utječu na ekonomski rast (npr. briga o djeci ili obrazovanje i osposobljavanje) kao ona koja zadovoljavaju kriterije za povoljno postupanje prilikom procjene deficit-a vlade i u skladu s pravilom o dugu 1/20; naglašava se da se fiskalnom konsolidacijom ne bi smjelo ugroziti nacionalno sufinanciranje europskih sredstava za socijalno ulaganje;
19. poziva na odgovarajuće financiranje u okviru sljedećeg VFO-a kako bi odgovorilo na povećane potrebe; posebno poziva na:
  - (a) jačanje Inicijative za zapošljavanje mladih, s financiranjem od najmanje 3 milijardi EUR godišnje, dostupnim u posebnoj proračunskoj liniji;
  - (b) znatno povećanje omotnice financiranja Europskog socijalnog fonda;
20. podsjeća na strateški potencijal kulturnog i kreativnog sektora kao generatora poslova i bogatstva u EU-u; naglašava da kulturne i kreativne djelatnosti čine 11,2 % svih privatnih poduzeća i 7,5 % svih zaposlenih osoba u ukupnom gospodarstvu EU-a te da stvaraju 5,3 % ukupne europske bruto dodane vrijednosti (BDV), naglašava ulogu kulturnih i kreativnih djelatnosti u očuvanju i promicanju europske kulturne i jezične raznolikosti te njihova doprinosa gospodarskom rastu, inovacijama i zapošljavanju, osobito zapošljavanju mladih;
21. poziva Komisiju da u potpunosti iskoristi potencijalne sinergije među politikama EU-a u cilju efektivne uporabe sredstava dostupnih u okviru programa EU-a, kao što su Obzor 2020., Instrument za povezivanje Europe, Erasmus +, Program Europske unije za zapošljavanje i socijalne inovacije, Kreativna Europa i COSME, te europskih strukturnih i investicijskih fondova radi podupiranja većeg broja projekata u području kulturnih i kreativnih industrija; napominje da bi, osobito u slučaju programa Kreativna Europa i Obzor 2020. te strukturnih fondova (Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) i Europski socijalni fond (ESF)), ulogu i utjecaj kulturnih i kreativnih industrija na rast, zapošljavanje i teritorijalnu koheziju trebalo posebno ocijeniti i dodatno promicati; ističe da bi taj proces trebao pružiti čvrstu i dosljednu osnovu za reviziju VFO-a i buduću strukturu programa EU-a za razdoblje nakon -2020.;
22. poziva na istinsku reviziju politika obrazovanja, osposobljavanja i vještina EU-a i država članica kako bi se suzbila pojava ranog napuštanja školovanja i sve veći broj pripadnika skupine NEET i na taj način obrazovanje i cjeloživotno učenje stavilo u funkciju postizanja uključivosti; ističe da bi te politike usmjerene na mlade, koje bi trebale uključivati i cjeloživotno učenje, trebale promicati osobni razvoj i razvoj društva na cjelovit način, a ne samo kao sredstvo za ispunjavanje zahtjeva tržišta rada.
23. ističe da je za osiguravanje konkurentnog položaja Unije, dostupnosti kvalificirane radne snage i zapošljivosti radne snage nužno odgovarajuće ulaganje i planiranje u

području obrazovanja, posebno u području digitalnih vještina i programiranja;

24. poziva Komisiju da osigura poticaje i tehničku pomoć mladima za osnivanje poduzeća i da predloži mjere za promicanje poduzetništva, među ostalim i u okviru školskih kurikuluma u državama članicama;
25. poziva nacionalna tijela da potiču poduzeća, među ostalim i poreznim olakšicama ili poticajima za socijalne doprinose, da ulažu u ospozobljavanje svojih zaposlenika i zapošljavaju nove diplomante iz srednjih škola i sa sveučilišta;
26. smatra da je za rješavanje problema nedostatka kvalificirane radne snage i neusklađenosti postojećih i traženih kvalifikacija u Uniji nužno bolje usklajivanje vještina i poslova te uzajamno priznavanje kvalifikacija;
27. potvrđuje i osuđuje nepoštene uvjete zapošljavanja koje često imaju profesionalni sportaši, kao što su lažno samozapošljavanje, neisplaćivanje plaća, neodgovarajuće zdravstvene usluge i mirovinski standardi te ističe da postoji potreba za poboljšanjem postojećeg regulatornog okvira; poziva Komisiju da predstavi sveobuhvatan akcijski plan za promicanje dostojanstvenih radnih uvjeta za profesionalne sportaše, počevši s državama članicama europodručja i uključujući sve relevantne socijalne partnere u sektoru sporta.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	11.7.2018
Rezultat konačnog glasovanja	+: 22 -: 2 0: 4
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Damian Drăghici, Angel Dzhambazki, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Petra Kammerervert, Svetoslav Hristov Malinov, Rupert Matthews, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Elena Gentile, Sylvie Guillaume, Morten Løkkegaard, Liadh Ní Riada, Algirdas Saudargas
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Ivo Vajgl

KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

22	+
EFDD	Isabella Adinolfi
GUE/NGL	Nikolaos Chountis, Liadh Ní Riada
PPE	Andrea Bocskor, Svetoslav Hristov Malinov, Algirdas Saudargas, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
S&D	Silvia Costa, Damian Drăghici, Elena Gentile, Sylvie Guillaume, Petra Kammerevert, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Julie Ward
Verts/ALE	Jill Evans, Helga Trüpel

2	-
ECR	Angel Dzhambazki, Rupert Matthews

4	0
ALDE	María Teresa Giménez Barbat, Morten Løkkegaard, Ivo Vajgl
ENF	Dominique Bilde

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	9.10.2018
Rezultat konačnog glasovanja	+ : 30 - : 8 0 : 4
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Laura Agea, Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Arne Gericke, Marian Harkin, Krzysztof Hetman, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Miapetra Kumpula-Natri, Dietmar Köster, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Joëlle Mélin, Anthea McIntyre, Elisabeth Morin-Chartier, Georgi Pirinski, Dennis Radtke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Siôn Simon, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Lampros Fountoulis, Renate Weber
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Amjad Bashir, Ivari Padar, Csaba Sógor, Tom Vandenkendelaere,
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	

KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU

30	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Marian Harkin, Yana Toom, Renate Weber
PPE	David Casa, Krzysztof Hetman, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Dennis Radtke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Csaba Sógor, Romana Tomc, Tom Vandenkendelaere
S&D	Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Agnes Jongerius, Javi López, Jan Keller, Miapetra Kumpula-Natri, Dietmar Köster, Ivari Padar, Georgi Pirinski, Siôn Simon
VERTS/ALE	Jean Lambert

8	-
ECR	Amjad Bashir, Arne Gericke, Czesław Hoc, Anthea McIntyre, Ulrike Trebesius
ENF	Dominique Martin, Joëlle Mélin
NI	Lampros Fountoulis

4	0
EFDD	Laura Agea
GUE/NGL	Rina Ronja Kari, Kostadinka Kuneva
PPE	Ádám Kósa

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani